

М.М. Федченко, М.П. Федченко, Л.І. Лимар, С.М. Чекан

Можливість застосування маркерів біологічної властивості тканин для виявлення оболонки з фібробластоподібних клітин в щитовидній залозі людини

ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»

Ключові слова: *фібробластоподібні клітини, щитовидна залоза.*

Use of tissue biological properties markers for revealing the membrane composed of fibroblast-like cells in the human thyroid gland

M.M. Fedchenko, M.P. Fedchenko, L.I. Lyman, S.M. Chekan

Key words: *fibroblast-like cells, thyroid gland.*

В морфологічній діагностиці онкологічних захворювань щитовидної залози (ЩЗ) досить широко використовують імуногістохімічні (ІГХ) маркери біологічної властивості тканин для діагностики та прогнозування перебігу. Але стромальний компонент пухлин та оточуючої тканини ЩЗ залишається практично недослідженим. Перспективним є використання ІГХ-маркерів для виявлення та оцінки стану оболонки з фібробластоподібних клітин (Ф-оболонки), раніше виявленої за допомогою електронної мікроскопії, напівтонких зрізів і спеціального методу перфузії ЩЗ 5% розчином желатину.

Мета роботи. Виявити можливий спектр маркерів біологічної активності компонентів стромы ЩЗ людини, зокрема Ф-оболонки, які можна використовувати

для оцінки їх стану та функціонального навантаження при захворюваннях ЩЗ.

Під час огляду сучасної наукової літератури та мережі бібліографічної бази статей Medline проаналізовано результати наукових робіт, що досліджували ІГХ-активність стромальних компонентів ЩЗ людини. У деяких дослідженнях виявлено дрібногранулярне накопичення специфічних ІГХ-маркерів (Thyroglobulin, TTF, NIS) ЩЗ в стромі органу, але цей феномен потребує детальнішого вивчення.

Висновки. Для виявлення та оцінки стану компонентів ЩЗ людини перспективно використовувати наступні ІГХ-маркери: для Ф-оболонки та лімфатичних капілярів – podoplanin, LYVE-1, Vimentin, CD34, CD99, BCL2, S-100 protein; для виявлення гемокапілярів – CD34, CD31, Vimentin, FVIII-RA.

УДК 616-091.8:612.212+612.017.1

Т.Г. Филоненко

Роль сурфактант-ассоциированного белка SP-A в системе местной защиты легких

ГУ «Крымский государственный медицинский университет им. С.И. Георгиевского», г. Симферополь

Ключевые слова: *сурфактант-ассоциированный белок SP-A, фиброзно-кавернозный туберкулез, бактериовыделение, экспрессия.*

The role of surfactant-associated protein SP-A in the local security of lungs

T.G. Filonenko

Key words: *surfactant-associated protein SP-A, fibro-cavernous tuberculosis, bacterioexcretion, expression.*

Цель работы. Определить иммуногистохимические особенности экспрессии и локализации сурфактант-ассоциированного белка SP-A при фиброзно-кавернозном туберкулезе (ФКТ) легких в зависимости от бактериовыделения.

При БК+ отмечена высокая экспрессия белка SP-A, обладающего иммуномодулирующей, бактерицидной и макрофаг-стимулирующей функцией. Слабая позитивная реакция в виде красноватой полоски локализовалась на апикальной поверхности мерцательного эпителия дренирующего бронха, выраженная – в участках дистелектаза вблизи фиброзной стенки каверны в виде цитоплазматического окрашивания альвеолоцитов 2 типа (А2) и альвеолярных макрофагов (АМ). Умеренная экспрессия отмечена и в клетках бронхиального экссудата.

В отдаленных от каверны бронхах отмечена высокая

экспрессия SP-A как в мерцательном эпителии так и в прилегающей к бронху эпителиальной выстилке альвеолы, а именно в А2 и АМ. В зоне эмфизематозных изменений определяется слабая цитоплазматическая экспрессия в единичных А2 и АМ.

Учитывая, что в здоровом легком отмечается слабая экспрессия SP-A, а в условиях активности ФКТ позитивная реакция усиливается в А2 и АМ, а также концентрируется в основном в зоне ателектаза вблизи каверны, можно судить о появлении и участии этих белков в воспалительном компоненте патологического процесса и усилении сурфактантной активности. Так как одной из основных функций SP-A является связывание с макрофагами и микобактерией туберкулеза, происходит последующий фагоцитоз микобактерий макрофагами, что является одним из факторов местной защиты легких.